

Hjem > Promilleafgiftsfonden > 2014 > Udnyttelse af viden om natur > Grundbetaling og grønne krav

Grundbetaling og grønne krav

Gennemgang af de tre grønne krav, der forventes at blive gældende fra 1. januar 2015, hvor Enkeltbetalingsordningen afløses af Grundbetalingsordningen. De tre grønne krav skal være overholdt for at få udbetalt den fulde arealstøtte i 2015.

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Indhold:

- [De grønne krav](#)
- [Krav om flere afgrøder på bedriften \(flere afgrødekategorier\)](#)
 - [Visse bedrifter er undtaget kravet om flere afgrøder](#)
- [Miljøfokusområder](#)
 - [Obligatoriske randzoner](#)
 - [GLM-landskabsselementer](#)
 - [Lavskov](#)
 - [Braklagte arealer](#)
 - [Efterafgrøder](#)
 - [Visse bedrifter er undtaget kravet om miljøfokusområder](#)
- [Opretholdelse af niveauet for permanent græs i Danmark samt forbud mod omlægning/oppløjning af permanent græs i særligt miljøfølsomme Natura 2000-områder](#)
 - [Opretholdelse af niveauet for permanent græs i Danmark](#)
 - [Forbud mod omlægning/oppløjning af permanent græs i særligt miljøfølsomme Natura 2000-områder](#)
- [Læs mere om Grundbetalingsordningen her](#)

Gennemgangen af de tre grønne krav i denne regelinfo sker ud fra den viden, der foreligger på nuværende tidspunkt. Der kan ske ændringer frem til 1. august 2014, hvor Danmark skal sende det danske regelsæt om Grundbetalingsordningen m.v. til EU.

Bekendtgørelse om Grundbetalingsordningen, herunder de grønne krav, har været i høring frem til den 6. juni 2014. NaturErhvervstyrelsen forventer, at bekendtgørelsen vil blive udstedt ca. 1. august, og samtidig vil der blive udsendt en foreløbig vejledning.

De overordnede EU-forordninger vedrørende Grundbetalingsordningen, herunder de tre grønne krav, blev endeligt vedtaget af EU-kommissionen, EU-parlamentet og Ministerrådet i december 2013. De delegerede og implementerende retsakter, der supplerer EU-forordningerne, er løbende udsendt i foråret 2014, og offentliggøres i juni måned. Gennemførelsesforordningerne forventes først vedtaget i juli/august 2014. Der vil frem til oktober/november 2014 fortsat være regler, der skal afklares med EU, hvorefter den endelige vejledning vil blive offentliggjort.

EU-forordningerne giver i nogen grad de enkelte medlemslande mulighed for at vælge mellem flere muligheder. Dette gælder blandt andet valg af miljøfokusområder, hvor regeringen i januar 2014 besluttede, at de danske landmænd kan vælge mellem brak, efterafgrøder, lavskov, randzoner og GLM-landskabsselementer. Herunder fravalgtes, indtil videre, muligheden for brug af f.eks. læhegn og kvælstoffikserende afgrøder.

De grønne krav

30 pct. af arealstøtten i 2015 vil blive udbetalt som et tillæg til Grundbetalingsstøtten i form af "Grøn betaling", og vil afhænge af overholdelse af de tre grønne krav:

1. [Flere afgrøder /afgrødekategorier](#)
2. [Miljøfokusområder \(MFO\)](#)
3. [Opretholdelse af niveauet for permanent græs i Danmark samt forbud mod omlægning af permanent græs i særligt miljøfølsomme Natura 2000-områder](#)

Det vil sige, at hvis den enkelte ansøger ikke overholder de tre grønne krav i 2015, vil op til 30 pct. af støtten ikke blive udbetalt. Sanktionerne indføres over en 4-årig periode og vil være fuldt implementeret i 2018. Fra 2018 kan sanktion for manglende overholdelse af de grønne krav også kunne medføre sanktion i Grundbetalingsstøtten.

EU, og dermed NaturErhvervstyrelsen, har endnu ikke fastlagt de endelige regler for støttenedsættelse og sanktion. Reglerne vil blive beskrevet i den foreløbige vejledning, der udkommer i august måned.

Økologiske arealer opfylder automatisk de grønne krav. Hvis en bedrift både driver økologiske og konventionelle arealer, skal de grønne krav overholdes på de konventionelle arealer.

[Til top](#)

Krav om flere afgrøder på bedriften (flere afgrødekategorier)

Kravet om flere afgrøder/afgrødekategorier afhænger af bedriftens omdriftsareal, og kravet skal overholdes på omdriftsarealet:

Omdriftsareal på bedriften	Krav
Under 10 ha	Intet krav
10-30 ha	Krav om mindst 2 forskellige afgrøder på omdriftsarealet Hovedafgrøden må højst udgøre 75 pct.
Over 30 ha	Krav om mindst 3 forskellige afgrøder på omdriftsarealet Hovedafgrøden må højst udgøre 75 pct. og de to største afgrøder må tilsammen højst dække 95 pct.

Arealer der IKKE er omdriftsarealer, og dermed ikke kan tælle som en afgrøde, er f.eks. permanente græsarealer og permanente afgrøder som lavskov, juletræer og frugttræer.

Alle de almindelige afgrøder, herunder f.eks. vinterhvede, vinterbyg og vårbyg er forskellige afgrøder. Alt græs er én afgrøde, dvs. frøgræs og fodergræs med kløver og græs, i renbestand eller blanding, er samme afgrøde. Brak/udyrkede arealer er en selvstændig omdriftsafgrøde.

[Til top](#)

Visse bedrifter er undtaget kravet om flere afgrøder

Bedrifter med meget græs er undtaget kravet om flere afgrøder, hvis de opfylder en af nedenstående undtagelser. Undtagelserne gælder dog ikke, hvis det resterende areal er over 30 ha.

Undtagelse 1

Bedrifter, hvor mere end 75 pct. af omdriftsarealet er udlagt med græs (frøgræs og/eller fodergræs) eller er braklagt (udyrket) er fritaget for kravet. Hvis det resterende areal er over 30 ha, skal der dog være mindst to afgrøder på det resterende areal, og den største afgrøde må højst udgøre 75 pct.

Eksempel - hvis resterende areal er over 30 ha

En bedrift med 160 ha omdriftsareal er udlagt med 125 ha græs (frøgræs og/eller fodergræs). Arealet med græs er over 75 pct., og det resterende areal er på 35 ha. Da de resterende areal er over 30 ha, så skal der dyrkes mindst to afgrøder på de 35 ha, hvor den største afgrøde højst må udgøre 26,25 ha (max. 75 pct.).

Undtagelse 2

Bedrifter, hvor mere end 75 pct. af det støtteberettigede landbrugsareal er anvendt som permanent græsareal eller er udlagt med omdriftsgræs (frøgræs og/eller fodergræs) er fritaget for kravet. Hvis det resterende areal er over 30 ha, skal der dog være mindst tre afgrøder på omdriftsarealet, og den største afgrøde må højst udgøre 75 pct. og de to største afgrøder højst 95 pct.

Eksempel - hvis resterende areal er over 30 ha

En bedrift med 160 ha støtteberettiget areal, og et omdriftsareal på 110 ha, er udlagt med 50 ha permanent græs og 75 ha omdriftsgræs (frøgræs og/eller fodergræs). Arealet med græs er over 75 pct. af det støtteberettigede areal, og det resterende areal er på 35 ha. Da det resterende areal er over 30 ha, skal der dyrkes mindst tre afgrøder på omdriftsarealet, hvor den største afgrøde højst må udgøre 82,5 ha (max. 75 pct.) og de to største afgrøder højst 104,5 ha (95 pct.). Afgrøde nr. 1 er omdriftsgræs på 75 ha, og dvs. at afgrøde nr. 2 max. må være på 29,5 ha.

Undtagelse 3

Bedrifter, hvor mere end 50 pct. af arealet udskiftes hvert år ved forpagtninger af hensyn til sædskiftet, er fritaget for kravet. Det er et krav, at de arealer der skiftes med, har haft en anden afgrøde året før, og der skal forefindes dokumentation for dette.

[Til top](#)

Miljøfokusområder

Bedrifter med mere end 15 ha omdriftsareal skal udlægge mindst 5 pct. af bedriftens omdriftsareal med miljøfokusområder (MFO). Visse bedrifter er undtaget kravet, se afsnit med undtagelser.

Følgende arealer kan anvendes som miljøfokusområde:

Miljøfokusområde (MFO)	Faktor
Obligatoriske randzoner (efter randzonenloven)	1,5
GLM-landskabelementer (små søer og fortidsminder)	1,0
Lavskov	0,3
Braklagte arealer	1,0
Efterafgrøder	0,3

- udsået som blanding af afgrøder
- udsået som græsudlæg i hovedafgrøden

[Til top](#)

Obligatoriske randzoner

Randzoner, der grænser op til omdriftsarealer i hele sin længde, kan medregnes som et miljøfokusområde med en faktor 1,5. Det vil modsat sige, at en randzone der ligger på/opad et permanent græsareal ikke kan indgå som et miljøfokusområde.

Randzoner, der ikke er obligatoriske efter randzonenloven, kan ikke indgå som miljøfokusareal. Disse arealer vil eventuelt kunne indgå som et MFO-brakareal, med en faktor 1,0.

Det er ikke muligt, at modtage randzonekompensation efter en Landdistriktsordning samtidig med at randzonen indgår som en MFO-randzone. Det forventes, at randzonekompensationen i 2015 vil blive udbetalt som en landdistriktsordning.

[Til top](#)

GLM-landskabelementer

Små søer/vandhuller og fortidsminder der er omfattet af GLM-krav 4.13 "Landskabelementer" kan medregnes som miljøfokusareal, hvis GLM-landskabelementet er beliggende på et omdriftsareal. Det vil modsat sige, at et GLM-landskabelement der er beliggende på et permanent græsareal ikke kan indgå som et miljøfokusområde.

GLM-landskabelementer indgår med en faktor 1,0.

[Til top](#)

Lavskov

Alle lavskovsarealer, der overholder betingelserne for støtteberettigede lavskovsarealer i Grundbetalingsordningen, kan overordnet anvendes som miljøfokusområde med en faktor 0,3.

I det år, hvor lavskoven anvendes som miljøfokusområde, må der dog ikke anvendes plantebeskyttelsesmidler. F.eks. kan et lavskovsareal, hvor man ønsker at anvende plantebeskyttelsesmidler de første 2 år efter plantning, indgå som miljøfokusområde fra år 3 og senere.

Hvis et lavskovsareal indgår som et miljøfokusområde vil det overgå til et omdriftsareal. Det forventes derfor at der dermed også skal beregnes miljøfokusområde af arealet med MFO-lavskov.

Støttebetingelserne for lavskov efter Grundbetalingsordningen forventes at blive ændret lidt i forhold til Enkeltbetalingsordningen. Det ser blandt andet ud til, at det ikke længere bliver tilladt, at tilplante lavskovsarealerne med op til 25 pct. andre arter af træer og buske. Eksisterende lavskov med andre arter end hassel, løn, ask, avnbøg, birk, el, eg, elm, pil og poppel skal tilpasses de nye regler senest 1. januar 2016. Derudover er det i høringsbekendtgørelsen præciseret, at stævning skal omfatte hele arealet.

[Til top](#)

Braklagte arealer

Det er et krav i EU-forordningen, at MFO-brak skal etableres på omdriftsarealer. Det vil sige, at der f.eks. ikke kan etableres MFO-brak på et permanent græsareal. MFO-brak er defineret som et omdriftsareal, og MFO-brak vil, modsat de udyrkede arealer i Enkeltbetalingsordningen, ikke vokse ind i permanent græsstatus.

I 2015 og frem må der ikke ske produktion på braklagte arealer. Det vil sige, at arealerne ikke må afgræsses eller slættes. I 2015 bliver det en støttebetingelse at braklagte arealer skal slå minimum én gang om året i perioden 21. juni til 31. august. Det afslåede materiale må ikke fjernes.

[Til top](#)

Efterafgrøder

MFO-efterafgrøder kan bestå af græsudlæg udlagt i en hovedafgrøde i udlægsåret eller efterafgrøder der er udsået med en blanding af afgrødearter. Det vil i vejledningen blive defineret, hvilke arter der kan/ikke kan indgå i efterafgrødeblandinger.

MFO-efterafgrøder kan samtidig indgå som en pligtig efterafgrøde i henhold til de danske efterafgrødereglene, hvis MFO-efterafgrøden overholder betingelserne for en pligtig efterafgrøde. Det forventes derfor, at der fra 2015 kommer flere forskellige grupper af efterafgrøder, herunder:

1. Efterafgrøder, der både overholder regler for pligtige efterafgrøder og MFO-efterafgrøder
2. Efterafgrøder, der alene overholder regler for pligtige efterafgrøder (f.eks. ren olieræddike)
3. Efterafgrøder, der alene overholder regler for MFO-efterafgrøder (f.eks. græsudlæg, der fortsætter som frøgræs/græs)

MFO-efterafgrøderne skal være etableret i det kalenderår, hvor der søges Grundbetaling. Det vil sige, at MFO-efterafgrøderne første gang skal være etableret i efteråret 2015. Det er ikke muligt at opspare eller overføre MFO-efterafgrøder.

Etablering skal ske senest 1. august, dog senest 20. august for blandinger, der indeholder korsblomstrede afgrøder. Nedvisning, nedpløjning eller anden destruktion må ske efter 20. oktober, dog 31. december for udlæg i majs.

Blandinger af MFO-efterafgrøder skal efterfølges af en forårssået afgrøde. Der er ikke krav om efterfølgende afgrøde for MFO-efterafgrøder, der er udlagt som græsudlæg. Det vil sige, at udlæg af frøgræs i udlægsåret kan indgå som MFO-efterafgrøde, og græsudlæg (græs i renbestand eller kløvergræsblending) der fortsætter som en græsmark, kan indgå som MFO-efterafgrøde. Det er ikke endeligt afklaret om en MFO-efterafgrøde må slættes eller om græsudlægget må tildeles en kvælstofvote. MFO-efterafgrøder må gerne afgræsses.

Modsat ser det ud til, at frøgræs der fortsætter som efterafgrøde ikke kan anvendes som MFO-efterafgrøde, da det ikke overholder betingelsen om udlæg i udlægsåret. Det er også uafklaret, om græsudlæg etableret i det forudgående efterår kan anvendes som MFO-efterafgrøde, f.eks. som rødsvingel udlagt i vinterhvede.

NaturErhvervstyrelsen lægger op til, at der kun kan godkendes arealer, hvor MFO-efterafgrøderne er vellykkede. For MFO-efterafgrøder i blandinger forventes det, at det ved en kontrol skal kunne konstateres visuelt, at der er etableret en blanding.

Det betyder alt i alt, at valg af MFO-efterafgrøde blandinger kan være risikabelt, da op til 30 pct. af arealstøtten er i spil.

[Til top](#)

Visse bedrifter er undtaget kravet om miljøfokusområder

Bedrifter med meget græs er undtaget kravet om miljøfokusområde, hvis de opfylder en af nedenstående undtagelser. Undtagelserne gælder dog ikke, hvis det resterende areal er over 30 ha.

Undtagelse 1

Bedrifter, hvor mere end 75 pct. af omdriftsarealet anvendes til produktion af græs eller andet grøntfoder, er braklagt /udyrket, anvendes til dyrkning af bælplanter eller til en kombination af disse, er fritaget.

Undtagelse 2

Bedrifter, hvor mere end 75 pct. af det støtteberettigede landbrugsareal er anvendt som permanente græsarealer, arealer til produktion af græs eller andet grøntfoder eller en kombination af disse, er fritaget.

[Til top](#)

Opretholdelse af niveauet for permanent græs i Danmark samt forbud mod omlægning/oppløjning af permanent græs i særligt miljøfølsomme Natura 2000-områder

Opretholdelse af niveauet for permanent græs i Danmark

Det eksisterende krav i Enkeltbetalingsordningen om opretholdelse af andelen af permanent græsarealer videreføres i Grundbetalingsordningen. NaturErhvervstyrelsen vil fastlægge en ny referenceandel i 2015, hvor udgangspunktet er arealet med permanent græs i 2012. I EU-forordningen er det fastlagt, at hvis arealet med permanent græs falder med mere end 5 pct., så skal medlemslandet iværksætte påbud om reetablering af permanente græsarealer. Grænsen på de 5 pct. er en stramning i forhold til Enkeltbetalingsordningen, hvor grænsen er 10 pct.

I 2015 vil et evt. reetableringspåbud gælde for permanente græsarealer der er omlagt indenfor 36 måneder. I 2016 og frem vil reetableringspåbuddet gælde for permanente græsarealer, der er omlagt indenfor 24 måneder.

I Danmark lægges der op til, at der yderligere kommer en grænse på 3 pct. (der i Enkeltbetalingsordningen er 5 pct.). Det vil sige, hvis arealet med permanent græs falder med mere end 3 pct., vil NaturErhvervstyrelsen iværksætte en ordning, så omlægning af permanent græs kun kan ske efter tilladelse.

[Til top](#)

Forbud mod omlægning/oppløjning af permanent græs i særligt miljøfølsomme Natura 2000-områder

NaturErhvervstyrelsen har udpeget ca. 12.500 ha permanente græsarealer, der fra 1. januar 2015 ikke må omlægges/oppløjes.

Forbuddet, der er begrundet i EU-forordningen, har til formål at beskytte permanente græsarealer inden for Natura 2000 områderne af hensyn til naturen og CO₂-binding i jorden.

Udpegningen omfatter derfor arealer der er udpeget som Habitatnaturs type i Natura 2000 områder og som samtidig er beliggende i et område der er udpeget som vådområder eller tørveholdige jorde.

Læs mere i regelinfo 1764, [Dyrkningsforbud på særligt følsomme arealer i Natura 2000](#), og se udpegningerne [her](#).

[Til top](#)

Læs mere om Grundbetalingsordningen her

Regelinfo 254: [Overordnede regler for arealstøtte i 2015 er i høring](#)

NaturErhvervstyrelsens hjemmeside: [Arealstøtte – hvad betyder reformen?](#)

NaturErhvervstyrelsens nyheder:

- [Her er de største ændringer til arealstøtten i 2015](#)
- [Permanent græs inden for Natura 2000-naturtyper beskyttes ekstra](#)
- [Kun aktive landbrugere kan søge Grundbetaling i 2015](#)
- [Slut med at tælle lysesiv i 2015](#)

[Til top](#)